

دلیل ازدواج امام علی(ع) با ام البنین چه بود؟

ام البنین چه در زمان حیات امام علی(ع) و چه بعد از شهادت ایشان برای شوهر گرانقدرش، زنی صمیمی، فداکار و با عفت بود. فرزندان فاطمه(س) را بر فرزندان خود مقدم داشت و بخش عمده محبت و علاقه خود را متوجه آنان کرد.

ام البنین چه در زمان حیات امام علی(ع) و چه بعد از شهادت ایشان برای شوهر گرانقدرش، زنی صمیمی، فداکار و با عفت بود. فرزندان فاطمه(س) را بر فرزندان خود مقدم داشت و بخش عمده محبت و علاقه خود را متوجه آنان کرد.

به گزارش خبرنگار تاریخ خبرگزاری فارس، نامش فاطمه دختر حزام بن خالد عامری و مادرش ثمامه بود. در حدود سال پنجم هجری در کوفه و یا اطراف آن متولد گردید.

وی در عصر خود یکی از زنان با فضیلت، پرهیزگار، عابد، با تقوا و در شعر و حدیث سرآمد دیگران بود. پدران ام البنین در دوران قبل از اسلام جزو دلیران عرب محسوب می شدند و مورخان آنان را به دلیری در هنگام نبرد ستوده اند.

چنانکه ابوالفرج اصفهانی در کتاب خود دلیری و شجاعت اجداد ام البنین را متذکر شده است. افزون بر این، آنان علاوه بر شجاعت و قهرمانی، پیشوای قوم خود نیز بودند، چنانکه سلاطین زمان در برابر ایشان سر تسلیم فرود می آوردند.

بی جهت نیست که عقیل بن ابی طالب به امیرالمؤمنین(ع) می گفت: در میان عرب از پدران ام البنین شجاع تر و قهرمان تر یافت نمی شود.

گروهی از مورخان بر آنند که علی(ع) با ام البنین بعد از شهادت حضرت زهرا(س) ازدواج کرد. دسته ای دیگر می گویند که این امر بعد از ازدواج حضرتش با امامه بوده، اما در هر حال، مسلم است این ازدواج بعد از شهادت صدیقه کبری صورت گرفته است.

گویند عقیل بن ابی طالب که آشنا به انساب عرب بود، پیشنهاد ازدواج ام البنین را به حضرت علی(ع) داد. حضرت این انتخاب را پسندید و او را به خواستگاری نزد پدر ام البنین فرستاد.

حضرت علی(ع) با ام البنین ازدواج کرد. ثمره این ازدواج چهار پسر به نامهای عباس(26-61ق)، عبدا... (36-61ق)، عثمان (38-61ق) و جعفر(40-61ق) بود که تمامی آنها در کربلا به شهادت رسیدند و سرور همه آنان حضرت ابوالفضل العباس(ع) بود.

ام البنین چه در زمان حیات امام علی(ع) و چه بعد از شهادت ایشان برای شوهر گرانقدرش، زنی صمیمی، فداکار و با عفت بود. این بانوی فداکار وقتی کودکان خرد سال حضرت علی(ع) را دید، بلافاصله تصمیم به خدمت و پرستاری آنان گرفت و در این کار تا حد یک مادر واقعی پیش رفت و فرزندان فاطمه(س) را بر فرزندان خود مقدم داشت و بخش عمده محبت و علاقه خود را متوجه آنان کرد و همچون مادری مهربان به دلجویی و پرستاری آنان پرداخت.

با کمال خوشرویی و سخنان محبت آمیز با آنها روبرو می شد؛ به خاطر همین وفاداری و رفتار شایسته او بود که زینب به دیدار او می رفت و از او تجلیل به عمل می آورد.

چنانکه گفته اند، پس از چندی به مولا علی(ع) پیشنهاد داد به جای فاطمه که اسم قبلی و اصلی وی بوده، او را «ام البنین» صدا زند، تا حسنین(ع) از ذکر نام اصلی او توسط علی(ع) به یاد مادر خویش فاطمه زهرا(س) نیفتاده و در نتیجه خاطرات تلخ گذشته در ذهنشان تداعی نگردد و رنج بی مادری آنها را آزار ندهد. به واسطه صفات نیکوی ام البنین بود که حضرت او را گرمی می داشت و از صمیم قلب در حفظ و حرمت او کوشید.

منابع تاریخی هیچ گونه گزارشی از حضور فعال او در زمان امام حسن(ع) و امام حسین(ع) ارائه نکردند. تنها گویند ام البنین در واقعه عاشورا در مدینه بود چنان که به آنانی که عازم سفر بودند، چنین سفارش کرد: چشم و دل مولایم امام حسین(ع) و فرمانبردار او باشید؛ البته وقتی بشیر و زینب او را از ماجرای کربلا و شهادت امام حسین(ع) و فرزندانش باخبر کردند، ام البنین همچنان از امام حسین(ع) خبرگرفت و چون بشیر خبر شهادت آن حضرت را به او داد، ام البنین گفت: «ای بشیر، بند دلم را

پاره کردی!» و صدا و ناله شیون بلند کرد. می گویند بشیر گفت: خداوند به سبب مصیبت مولایمان امام حسین(ع) به شما پاداش بزرگ عنایت کند.

ام البنین گفت: فرزندان من و آنچه در زیر آسمان است، فدای حسینم باد!

به گفته علامه مامقانی، این شدت علاقه، کاشف از علو مرتبه او در ایمان، و قوت معرفت او به مقام امامت است که شهادت چهار جوان خود را که نظیر ندارند در راه دفاع از امام زمان خویش سهل می شمارد .

به هر حال، فقدان فرزندانش او را متأثر و ناراحت کرده بود، چنانکه وقتی حضرت زینب(س) سپر خونین حضرت عباس را به عنوان یادگاری به ام البنین نشان داد، وی تا آن را دید چنان دلش سوخت که نتوانست تحمل کند و بی هوش بر زمین افتاد.

وی هر روز برای فرزندش عباس نوحه سرایی می کرد و فرزند او عبید... را نیز به همراه خود می آورد. مردم مدینه برای شنیدن نوحه او گرد می آمدند و به سبب جانشوز بودن نوحه سرایی او همگی اشک می ریختند. باید گفت، آمدن ام البنین به بقیع نوعی انقلاب بر ضد بنی امیه و آگاهی مردم از ژرفای مصیبت بود.

پس از آگاهی از جریان عاشورا و شهادت آن واقعه، ام البنین مجلس سوگواری و مصیبت در خانه اش برپا کرد. زنان بنی هاشم در آن جا گرد آمدند و برای امام حسین(ع) و خاندانش گریه کردند.

*وفات ام البنین

بنا بر قول مشهور، این بانوی بزرگوار در 13 جمادی الثانی سال 64 ق وفات یافت و در قبرستان بقیع به خاک سپرده شد.

چنانکه اشاره شد، وی صاحب چهار پسر به نامهای عباس، عبدا...، عثمان و جعفر بود. در این میان، نوادگان عباس که اکثر آنان در عربستان، عراق، مصر، اردن، ایران و ترکمنستان پراکنده می باشند، در علم و ادب، شعر و حدیث سرآمد عصر خویش بودند؛ از جمله ابویعلی حمزه بن قاسم بن علی بن حمزه بن حسن بن عبیدا... بن عباس از محدثان مورد اعتماد شیعه و صاحب کتاب «التوحید»، «الزیاره» و «المناسک» می باشد که مزار او در حله معروف است و مردم آنجا را زیارت می کنند.